

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobkyně: **J. B.,**
bytem ,
zastoupena P. B.,
bytem,
proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
Křížová 25, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 2. 2018, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 14. 2. 2018, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované, kterým bylo změněno prvostupňové rozhodnutí žalované ze dne 14. 3. 2017, č. j. X, kterým byl žalobkyni podle § 29 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění (dále jen „ZDP“) přiznán starobní důchod od 23. 2. 2017 ve výši 9 365 Kč měsíčně, tak že nově bylo rozhodnuto o přiznání starobního důchodu ve výši 9 587 Kč měsíčně, a dále bylo rozhodnuto o tom, že od ledna 2018 náleží žalobkyni procentní výměra starobního

důchodu ve výši 7 284,-Kč měsíčně a základní výměra se zvyšuje na částku 2 700 Kč měsíčně, tedy žalobkyni náleží důchod ve výši 9 984 Kč měsíčně.

2. Žalobkyně namítá nesprávné určení výše započtených příjmů z umělecké činnosti žalobkyně za rok 1984 a 1986-1992. Žalobkyně poskytla žalované dva podklady pro stanovení výše dosažených příjmů v roce 1987 : potvrzení FÚ o příjmech žalobkyně za léta 1984 až 1992 z literární a umělecké činnosti, vydané Finančním úřadem pro hl. m. Prahu dne 12. 5. 2015, a následně potvrzené Nadací českého výtvarného umění dne 13. 5. 2015, kde za rok 1987 je uveden příjem 30 732 Kč, 20% výdaje 6 146 Kč, tedy 24 586 Kč. Dále předložila přihlášku k sociálnímu zabezpečení žalobkyně ze dne 4. 5. 1988, na které je s razítkem Středočeského krajského kulturního střediska a podpisem ředitele umělecké agentury potvrzen za rok 1987 hrubý příjem 37 150 Kč. Žalobkyně požadovala, aby se při zápočtu vycházelo z varianty pro ni příznivější a započítaly se příjmy 29 720 Kč (37 150 Kč s 20% výdaji). ČSSZ v přezkumu přihlášku ignorovala, přestože zdroj obou rozdílných údajů je tentýž. Žalovaná měla posoudit oba zdroje, resp. nalézt příčinu neshody, a podle toho rozhodnout. Není-li již možné nalézt tuto příčinu např. pro značný časový odstup, trvá žalobkyně na tom, že ČSSZ měla použít variantu pro žalobkyni příznivější.
3. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, získala ČSSZ v průběhu ověřování údajů další podklad - sdělení Nadace českého výtvarného umění z prosince 2017. Tento dokument, který nemá žalobkyně k dispozici, přináší v připojeném vysvětlení novou, žalobkyni dosud neznámou skutečnost, že „od *btto* honoráře 32 350 Kč se odečítá 5% pro SKKS a *btto* honorář je tudíž již uvedených 30 732 Kč na potvrzení o příjmu z literární a umělecké činnosti“. Z citovaného vysvětlení dle žaloby plyne, že potvrzení FÚ není pravdivé, neboť skutečný hrubý příjem žalobkyně za rok 1987 je o 5% vyšší, než je v něm uvedeno, konkrétně 32 350 Kč místo 30 732 Kč. Lze dovodit, že tatáž chyba se týká i ostatních uvedených let 1984, 1986, 1988-1992. Metodika výpočtu čistého příjmu je zmatečná v tom, že od hrubého příjmu odečtením 5% pro SKKS vznikne hrubý příjem. Metodika výpočtu čistého příjmu je chybná, neboť nelze odečítat výdaje dvakrát, napřed 5% zprostředkovací výdaj agentury SKKS, a potom ještě 20% paušální výdajovou sazbu. Do 20% paušální výdajové sazby by měl být již zprostředkovací výdaj 5% agentury SKKS zahrnut. Chybnými vstupními údaji i následným nesprávným výpočtem čistého příjmu byla tudíž žalobkyně poškozena, proto by ČSSZ měla u let 1984, 1986, 1988-1992 zvýšením hrubého příjmu o 5% a následně odečtením 20% paušální výdajové sazby vypočítat čistý příjem (rok 1987 je řešen v žalobním bodu I.)
4. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Odkázala na § 12 a § 13 zákona č. 582/1991 Sb., ze kterých vyplývá, že řízení o dávce důchodového pojištění předpokládá vysokou míru součinnosti ze strany pojištěnce, potažmo zaměstnavatelů, jakož i ze strany žalované. Žadatel je povinen osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, orgánu sociálního zabezpečení přísluší pravomoci k získání podkladů i od jiných subjektů a jejich hodnocení či přezkum správnosti a úplnosti. Žalovaná tak není pouze pasivním příjemcem listin. Primárním důkazním prostředkem jsou evidenční listy důchodového pojištění ve smyslu § 38 zákona č. 582/1991 Sb., neboť jejich podkladem byly mzdové listy za jednotlivé kalendářní měsíce rozhodné doby. Žalovaná při stanovení vyměřovacích základů vycházela z evidenčního listu důchodového zabezpečení PSSZ ze dne 11. 11. 2016, který prokazuje dobu pojištění žalobkyně od 1. 1. 1986 do 31. 12. 1991. Za kalendářní rok 1987 je evidován vyměřovací základ ve výši 24 586 Kč, a to při dodržení příslušných právních ustanovení (§ 75 odst. 1 - 4 vyhlášky č. 128/1975 Sb.). Primárním dokladem je evidenční list. Teprve při

jeho absenci je žalovaná povinna přistoupit k důkaznímu řízení za účelem objasnění nesrovnalostí. K tomu však v daném případně nedošlo. O správnosti zmiňovaného listu nejsou pochybnosti. Žalovaná vychází ze skutečnosti, že věc byla vyhodnocena na základě řádně zjištěného skutkového stavu. Rozpory byly odstraněny komunikací s PSSZ.

5. V replice žalobkyně uvedla, že evidenční list byl vystaven územním orgánem žalované na základě dokladů (potvrzení FÚ a přihláška OSVZ) poskytnutých žalobkyní. Žalovaná nikterak nevysvětluje klíčový problém, proč PSSZ pro vystavení evidenčního listu vzala v úvahu potvrzení FÚ, a nikoli přihlášku OSVZ, přičemž právě oba tyto doklady měla od počátku v rámci zjištění skutkového stavu k dispozici. Přihlášku OSVZ žalovaná nadále ignoruje, takže rozpory mezi oběma doklady přetrvávají, přestože žalovaná tvrdí, že je komunikací s PSSZ odstranila, aniž by zdůvodnila jak.
6. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
7. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti.
8. V přihlášce k zabezpečení v nemoci, zabezpečení matky a dítěte a důchodovému zabezpečení umělců ze dne 4. 5. 1988 je uveden hrubý příjem žalobkyně za rok 1987 ve výši 37 150 Kč. V žalobě žalobkyně uvádí, že příjem je opatřen razítkem Středočeského krajského kulturního střediska a podpisem ředitele umělecké agentury. Z kopie není razítko SKKS zřetelné, ale soud nemá o tom pochybnosti.
9. Dle sdělení Středočeského krajského kulturního střediska ze dne „19. 12. 1980“ byl hrubý příjem žalobkyně za rok 1987 ve výši 32 350 Kč a čistý příjem 27 040 Kč (5 % režijní náklady -1 618 Kč, 10 % DLUČ - 3 076 Kč, 2 % OOA – 616 Kč).
10. Z potvrzení Finančního úřadu pro hl. m. Prahu ze dne 12. 5. 2015 vyplývá, že podle daňové evidence zúčtovacího střediska OOA byl příjem žalobkyně za rok 1987 ve výši 30 732 Kč.
11. Na evidenčním listu důchodového zabezpečení ze dne 11. 11. 2016 je uveden příjem žalobkyně za rok 1987 ve výši 24 586,-Kč.
12. Žalovaná na základě rozporu údajů o příjmu vyzvala Nadaci českého výtvarného umění, které dne 18. 12. 2017 sdělila, že potvrzení od FÚ Praha 1 je správné, neboť potvrzení od SKKS Praha 5 je totožné s údajem od FÚ Praha 1, jelikož od btto honoráře 32 350 Kč se odčítá 5% pro SKKS, (1 618 Kč), tudíž btto honorář je 30 732 Kč na potvrzení o příjmu z literární a umělecké činnosti.
13. S rozdílem hrubých příjmů žalobkyně za rok 1987 (37 150 Kč vrs. 32 350 Kč) a dále otázkou určení čistého příjmu (otázka dalšího krácení příjmů 5 % pro SKKS) se žalovaná vypořádala v odůvodnění tak, že odkázala citací na sdělení Nadace českého výtvarného umění. Žalovaná nejen že neodstranila rozpor podkladů o výši hrubého příjmu, ale ani se nevypořádala s novým krácením nižšího hrubého příjmu, neboť neprovedla jakoukoliv vlastní skutkovou nebo právní úvahu. O námitkách žalobkyně ve skutečnosti rozhodla pracovnice Nadace českého výtvarného umění, což je nepřijatelné. V tomto ohledu soud nerozumí ani vyjádření žalované k žalobě.

14. Ve vyjádření k žalobě žalovaná poukázala na svou aktivní roli, pokud jde posuzování správnosti a úplnosti podkladů. Primární zdrojem informací pro posouzení výše vyměřovacích základů je evidenční list důchodového zabezpečení ve smyslu § 38 zákona č. 582/1991 Sb. V případě absence evidenčního listu se vede povinně důkazní řízení. Tedy v případech, kdy je k dispozici evidenční list důchodového pojištění, vychází se primárně z něj, což bylo dle ní důvodem, proč žalovaná nepřihlédla k přihlášce žalobkyně z roku 1988. Z výkladu žalované by vyplývalo, že pokud je k dispozici evidenční list, není potřeba ověřovat správnost a úplnost údajů v něm uvedených. Což je v rozporu s § 13 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. i zásadou materiální pravdy, neboť informační list není podkladové rozhodnutí, nýbrž pouze podklad pro rozhodnutí. Ostatně takto ani žalovaná nepostupovala, pokud bez ohledu na evidenční list prováděla další šetření za účelem odstranění rozporů o výši příjmu žalobkyně. Pokud účastník předloží relevantní podklady způsobilé popřít údaje evidenčního listu, je žalovaná povinna odstranit tvrzený rozpor, zejména pokud jiný podklad o příjmu pojištěnce je „zdrojové povahy“ evidenčního listu, neboť SKKS poskytovala údaje o příjmu žalobkyně státní správě a na základě toho byl vytvořen evidenční list.
15. V dané věci jde spor o výši započitatelných příjmů za výše uvedená období. Žaloba se sice podkladově soustředí pouze na období 1987, ale příhodně tímto míří i proti dalším obdobím. Z obsahu správní spisu však nevyplývá, že by žalobkyně ve správním řízení namítala nesprávné určení vyměřovacího základu za období 1984, 1986, 1988 – 1992 v důsledku nesprávného krácení dalším 5 % odvodem. Ostatně takto ani nemohla uplatnit, jestliže se o daném krácení dozvěděla teprve z odůvodnění rozhodnutí žalované. Jak dále uvedeno, řízení dle s. ř. s. není pokračováním správního řízení správního řízení, jde toliko o řízení přezkumné, kdy je soud vázán právním i skutkovým stavem ke dni rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). Proto soud nebyl oprávněn se zabývat otázkou, která nebyla předmětem napadeného správního řízení – nesprávné určení vyměřovacího základu za období 1984, 1986, 1988 – 1992. Soud však má za to, že po zrušení rozhodnutí žalované je žalobkyně v tomto rozsahu oprávněna doplnit své námitky ve správním řízení o námitkách.
16. Soud si nemůže odepřít konstatování, že žalobkyně, prostý laik, předkládá ucelené a logické úvahy, jakkoli mohou být nesprávné. Oproti tomu žalovaná jak v rozhodnutí, tak i ve vyjádření rezignuje jen na citaci zákona, aniž by se vypořádala s podstatou věci. S podstatou věci se však díky tomu nemůže vypořádat ani soud, neboť řízení dle s. ř. s. je řízením přezkumným, nikoli pokračováním správního řízení, aby soud nahrazoval absentující úvahy správního orgánu. Podle § 68 odst. 3 správního řádu *se odůvodnění rozhodnutí uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.* Aplikace zákonného ustanovení správním orgánem se promítá do odůvodnění rozhodnutí nikoli jen v rozsahu citace části zákona, ale i výkladu subsumpce zákonného ustanovení na právní situaci. Účastníka řízení, jemuž nebylo zcela vyhověno, zajímá nejen, v jakém rozsahu mu nebylo vyhověno, ale také proč, neboť pouze tehdy je mu garantováno právo na spravedlivý proces. Pokud důvody rozhodnutí účastník nezná, je mu odepřeno právo účinně namítat důvody nezákonnosti správního rozhodnutí.
17. Žalovaná se nijak nevypořádala s námitkou žalobkyně o jiné výši příjmu dle žalobkyní předloženého podkladu, provedla sice další šetření za účelem odstranění rozporu příjmů

žalobkyně, ale nedostatečně, a se stále existujícím rozporem skutkové zjištění o příjmu žalobkyně se v odůvodnění nijak nevypořádala, na základě čehož nepostupovala v souladu s § 13 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. Zároveň žalovaná v rozporu s § 3 správního řádu nezjistila stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

18. Soud proto žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v absenci úvah žalované o výši příjmu žalobkyně a s tím související nedostatečné zjištění skutkového stavu (§ 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s.). Bude na žalované, aby se vypořádala s námitkou žalobkyně o výši příjmu v roce 1987 a to zajištěním podkladů pro evidenční list i údajů poskytnutých Nadací českého výtvarného umění. Nelze předjímat vývoj ve správním řízení, ale obecně lze konstatovat, že důkazní relevance podkladů klesá plynutím času od rozhodného období. V dané věci jsou podklady pro 2 různé hrubé příjmy a k tomu nové krácení příjmu 5 %. Skutkové zjištění tak vyžaduje další šetření. Nejvyšší důkazní hodnotu obvykle bude mít podklad, který je časově nejbližší k rozhodné době. Vše nasvědčuje tomu, že potvrzení SKKS ze dne 19. 12. je z roku 1988, je-li adresováno soudružce Joštové a v roce 1980 nelze vystavit potvrzení za rok 1987. Přesto lze mít za to, nebudou-li zjištěny jiné okolnosti, že rozpor mezi údaji téhož subjektu (SKKS) v rozmezí několika měsíců se bude vykládat ve prospěch potvrzení ze dne 19. 12. 1988, tedy že hrubý příjem žalobkyně v roce 1987 byl ve výši 32 350,- Kčs, neboť dané potvrzení bylo zřejmě vydáno příslušnou pracovnící SKKS po provedení revize původních údajů, jestliže obsahuje také údaje o výpočtu čistého příjmu. Tento „rozklad“ příjmu žalobkyně zakládá závěr o vyšší přesvědčivosti důkazu. Zároveň bude žalovaná povinna se vypořádat s novým tvrzením Nadace českého výtvarného umění o dalším krácení příjmu žalobkyně, neboť je dána vzájemná provázanost při zjišťování skutkového stavu věci. Jinak řečeno, žalovaná je povinna vyžádat od všech zúčastněných subjektů podklady, na základě kterých určily výši příjmů žalobkyně a zároveň znovu vyzvat Nadaci českého výtvarného umění, aby sdělila, na základě čeho provedla další krácení příjmu žalobkyně. Je však nutno upozornit, že předmětem řízení není přezkum výše odvodů z příjmů, ale výše příjmu žalobkyně jako takového, kdy podklady osvědčují různé příjmy.
19. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla úspěšná, avšak žádné náklady jí nevznikly. Žalované náhrada nákladů nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 14. 7. 2021

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce